

Japonci okupirali glavno mesto kitajske province

Kitajske komunikacijske zveze pretrgane po zasledbi Tsinana. Japonska zagotovila Ameriko, da bo plačala odškodnino in s tem je bila zadeva potopa ameriške topničarke poravnana. Kanton, glavno mesto južne Kitajske, se pripravlja na obrambo

Sanghaj, 27. dec. — Poročilo iz Hankowa se glasi, da so japonci čete prekoračile Rumeno reko in zasedle Tsinan, glavno mesto province Šantung. Poročilo dostavlja, da so kitajske komunikacijske zveze med tem mestom in Tsangajem pretrgane.

Washington, D. C., 26. dec. — Zadeva napada in potopa ameriške topničarke Panay in treh parnikov Standard Oil Co. na reki Jangtse v bližini Nankinga je bila, kakor vse kaže, poravnana večeraj, ko je ameriška vlada formalno sprejela zagovor Japonke, obljube glede plačitve odškodnine in zagotovilo, da bo podzvela korake, da se sličen incident ne bo več pripetil v bodočnosti. To pomeni, da je Japonska pristala na vse zahteve ameriške vlade.

V posebni noti, katero je Joseph C. Grew, ameriški poslanik v Tokiju, izročil japonskemu zunanjemu ministru, pa ameriška vlada odklanja japonsko pojasnilo, da je bila topničarka napadena in potopljena pomotoma. Preiskava je namreč ugotovila, da je bil napad odrejen, zato izgovor o pomoti ne drži.

Sanghaj, 25. dec. — General Chiang Kaišek, kitajski diktator, je dospel v Kanton, glavno mesto južne Kitajske, da se posvetoje glede obrambe mesta, kateremu preti napad. Z njim sta dospela njegova žena in general Ho Jing-čin, kitajski vojni minister.

Več japonskih vojaških kolon se pomika proti Kantonu, kar vznemirja Francijo in Anglijo. Bojita se, da gibanje japonskega vojaštva ogroža njune kolonije. Velika Britanija je poslala vojaške čete v Hongkong, dve francoski bojni ladji pa sta odrinili proti francoski Indo-Kini.

Japonske čete so po bitki s Kitajci zasedle mesto Mokansan, ki leži 25 milj severno od Hangčova, glavnega mesta province Čekiang. Nevarnost je, da bodo Japonci okupirali Hangčov, proti kateremu prodirajo, v nekaj dneh. Konzuli zunanjih držav v Hangčovu so že pozvali svoje rojake, naj se umaknejo iz mesta.

Sanghaj, 25. dec. — Ameriški konzul Clarence E. Gauss je poslal oster protest japonskim avtoritetam, ko je bil informiran, da so japonski mornarji insultirali ameriško zastavo. Konzul je bil obveščen, da so japonski mornarji zaslegli ameriško misijonsko ladjo v Wuhuju, potegnili ameriško zastavo z droga in jo vrzeli v reko Jangtse.

Francija in Nemčija izmenjali špione

Metz, Francija, 25. dec. — Francija in Nemčija sta izmenjali špione. Štirje Francozi in štirje Nemci, ki so bili aretirani na obtožbo špionaže, so bili predani oblastem obeh držav v Dapachu, na mali železniški območju postaji. To je bila menda prva izmenjava špionov v božičnem času med dvema državama.

Zaščita delavskih pravic v Kanadi

Ottawa, Kanada. — P. M. Draper, predsednik Kongresa delavskih in strokovnih unij, je naznanil, da so zbornice štirih provinc odobrile zakonski načrt, ki garantira delavcem pravico organiziranja v unijah, katere si sami izberejo. Draper je izrekel upanje, da bodo slične zakone sprejele ostale kanadske province, ko se sestanejo v zasedanju v prihodnjem letu.

Domače vesti

Calumetske novice
Calumet, Mich. — Mary Turk iz Osceole je tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo. — Pred nekaj dnevi so tukajšnji štiri Hrvatje dobili državlanske pravice.

Milwaukeeke vesti
Milwaukee. — Unija gostilničarjev, pri kateri je mnogo Slovencev, se je pridružila Ameriški delavski federaciji. To je menda edina unija te vrste v Ameriki. — Poroke: Jos. C. Vernier in Katarina Blatnik, Jos. Vuković in Lillian Ritonija.

Clevelandске vesti
Cleveland. — V bolnišnici je umrl Frank Novak. Podrobnosti o njem še niso znane. — Jennie Kotnik je zadnje dni tako nesrečno padla na ulici, da se je težko poškodovala. Zdravi se doma.

Nov grob v starem kraju
Pittsburgh, Pa. — Joe Goršin, član društva 118 SNPJ, je prejel žalostno vest, da je v Regerci vasi na Dolenjskem dne 3. decembra umrla njegova mati Marija Goršin, stara 52 let. V Ameriki zapuška moža v Johnstownu, Pa., in dva sinova ter dve hčeri s sedmimi vnuki vred v Pittsburghu, Pa., v starem kraju pa hčer, mater in tri vnuke.

Pristaniški delavci dobili novo pogodbo

Galveston, Tex. — Parobrodni družbi Clyde-Mallory in Morgan sta sklenili novo pogodbo s krajevnimi pristanišnimi delavci. Pogodba določa zvišanje mezde 10 odstotkov in plačo in pol za čezurno delo. Minimalna plača je bila doslej 70 centov na uro.

Unije in farmarji v Iowi v politični zvezi

Des Moines, Ia. — Kljub izredno slabemu vremenu, se je zadnje dni tukaj zbralo na konferenci 65 zastopnikov organiziranih delavcev in farmarjev, ki so ustanovili državno postojanko Delavske nestrankarske lige. Zastopali so 75.000 delavcev in farmarjev. Glavni namen konference je bil, da sestavi pravila, ki bodo predložena prihodnji konferenci v januarju. Unije CIO in ADF so bile približno enako zastopane. Zastopniki so izvolili odbor dvanaestih, v katerem so poleg drugih A. J. Johnson, predsednik državne Farmaške unije, Earl Copel, novi predsednik centralne delavske unije ADF v Des Moinesu, Harold

Komisar lesne industrije odstavljen

Devet uradnikov sovjetskega lesnega trusta ustreljenih

Moskva, 25. dec. — V. I. Ivanov, komisar sovjetske lesne industrije, je bil odstavljen, ker ni bila pod njegovim vodstvom dosežena produkcija na podlagi določene kvote, in vržen v zapor. Naznanilo o odstavitvi komisarja vsebuje poročilo, ki pravi, da je bilo štirinajst obojenih v smrt zaradi sabotaže. Med temi je bilo devet uradnikov lesnega trusta.

Sovjetaki tožitelj je v teku obravnave proti tem obožencem ožigosal odstavljene komisarja Ivanova kot izdajalca. Iz tega sklepa, da bo prišel pred sodišče in obojen v smrt. Oboženecem je očitai, da so bili v službi fašističnih držav in da so po navdilih Ivanova ovirali lesno produkcijo.

Ivanov je bil že prej večkrat kritiziran, na obravnavi pa so ga oboženci zapletli v sabotažo. Vsi so priznali krivdo, naker jih je sodišče obsodilo v smrt.

Nadaljnjih pet oseb je dobilo smrtno kazn v republiku Georgiji. Spoznane so bile za krive uničevanja žita in goveje živine.

Avtna agentura se podala uniji

Delavci zahtevajo priznanje pri drugih agencijah

New York. — (FP) — Kampanja za organiziranje delavcev pri avtnih agencijah v tem mestu je dosegla višek z zmago avtne unije pri B. F. Curry Co., največji agenciji na vzhodu za avte znamke Chevrolet. Agencija se je podala uniji po devetdesetstanski stavki, ki je ustavila vse delo v njenih štirih delavnicah. Stavkarji so dosegli priznanje unije, zvišanje plač, sistem tovarniških zaupnikov za izravnavanje sporov, čas in pol do dvojnega časa za nadurno delo, 44-urni teden in delitev dela v slabih sezonah. Stavko je pomagal izravnavati državni posredovalni odbor.

Pri državnem delavskem odboru je krajevna postojanka avtne unije vložila zahtevo za tovarniške volitve pri 16 drugih avtnih agencijah v New Yorku. S 75 agencijami ima že pogodbo, ki krije okrog 3000 članov.

Freed, organizator krojaške unije ACW, Frank Wilson, predsednik rudarskega distrikta in Virgil Case, ki je tajnik odbora.

DELA VSKO RAZSODIŠČE UDARILO FORDOVO DRUŽBO

Spoznalo jo je za krivo kršenja Wagnerjevega zakona

KOMPANIJA VLOŽI PRIZIV

Washington, D. C., 25. dec. — Federalno delavsko razsodišče je potrdilo obdolžitve avtne unije proti Ford Motor Co. in jo spoznalo za krivo kršenja Wagnerjevega zakona, ki garantira delavcem pravico organiziranja in kolektivnega pogajanja. Odredilo je, da mora kompanija ponovno upoštevati 29 delavcev, katere je odslovila zaradi njihovih aktivnosti.

Ko je bila kompanija informirana o odloku razsodišča, je naznanila, da bo vložila priziv pri federalnem apelatnem sodišču. Odlok izrečno poudarja, da mora kompanija prenehati s gonjo proti avtni uniji in drugim delavskim organizacijam in nabit letne vseh svojih tovarnih z nuznanilom, da se bo pokorila razsodbi delavskega razsodišča.

Besedilo odloka vsebuje 46 tiskanih strani in omenja vse podrobnosti zatiranja unijskega gibanja med delavci v Fordovih tovarnah, napade na organizatorje avtne unije in razpečevalce unijskih tiskovin, zaeno pa žigosa brutalnost Fordovih pobojnikov.

"Iz mase predložene evidence sta najbolj očitni dve dejstvi — silno sovraštvo proti delavskim organizacijam in brutalnost Fordovih uradnikov v zatiranju in pobijanju unijskega gibanja med delavci v tovarnah kompanije," pravijo člani delavskega razsodišča v svojem odloku. "Kompanija ni samo javno naglašala svojega sovraštva do delavskih organizacij, temveč je tudi terorizirala delavce, ki so bili aktivni v unijskem gibanju, njeni policaji pa so napadli organizatorje avtne unije. Ko je videla, da tudi s teroriziranjem ne bo preprečila organiziranja delavcev v avtni uniji, je ustanovila kompanijsko unijo — bratovščino Fordovih delavcev. Ta organizacija je bila pod popolno kontrolo Ford Motor Co. Ona jo je vzdrževala in finančno podpirala s namenom, da onemogoči organiziranje delavcev v pravi uniji."

Ogrska prepovedala film o Zolu

Budapešta. — Ogrska vlada smatra ameriški film "Življenje Emila Zola", v katerem igra Muni glavno vlogo, preveč nevarnega režimu, vsled česar ga je prepovedala na Ogrskem.

Dva milijona delavcev ob zaslužek

Senatna komisija preišče vzroke depresije

Washington, D. C., 25. dec. — Na podlagi prve uradne analize nove depresije administracija WPA sodi, da so ameriške industrije odslovile v zadnjih treh mesecih 2.000.000 delavcev. Najmanj milijon delavcev bo po napovedi administracije izgubilo zaslužek v prihodnjih treh mesecih.

Poročilo v zvezi z analizo o obsegu brezposelnosti je objavil Leon Henderson, ekonom administracije WPA. To pomeni, da se kongres ne bo mogel ozirati na štetje brezposelnih, ki je bilo podzveto pred enim mesecem, ko se bo lotil reševanja problema brezposelnosti v prihodnjem zasedanju. Število brezposelnih se je po cenzusu povečalo.

Hendersonova analiza bo pospešila kongresno preiskavo vzrokov brezposelnosti. Doslej je bilo upanje, da bo cenzus tvoril podlago preiskavi, zdaj pa je to dvomljivo, ker število brezposelnih stalno narašča. Henderson v svojem poročilu ne omenja, koliko delavcev je brezposelnih, gotovo pa je, da je armada brezposelnih silno narasla. Frances Perkins, delavska tajnica, je zadnje aredo poročala, da je bilo 570.000 delavcev odslovljenih v novembru.

Senatna komisija, kateri bo načeloval senator James F. Byrnes, demokrat iz Južne Karoline, bo skušala ugotoviti vzroke brezposelnosti. Nekateri pravijo, da bo ta preiskava zasenčila vse druge probleme, ki bodo prišli pred kongres, ko se sestane v rednem zasedanju 3. januarja. Byrnes je naznanil, da bo povabil industrijske magnate in federalne uradnike na konferenco, na kateri bodo razpravljali o problemu brezposelnosti. Te se bo udeležil tudi John D. Biggers, direktor štetja brezposelnih.

Pozneje se bodo člani komisije posvetovali z delavsko tajnico, načelnikom federalne reliefne administracije Hopkinsom, načelnikom federalnega rezervnega sistema Ecclesom, direktorjem federalnega biroja za delavsko statistiko Lubinom, predsednikom Ameriške delavske federacije Greenom in Lewisom, načelnikom Odbora za industrijsko organizacijo.

Protiunijska preiskava padla v vodo

Veleporota ni našla gangetva v unijah

St. Paul. — (FP) — Tukajšnji velebiznis se je po umoru Patricia Corcorana v Minneapolisu vrzel z veliko energijo v kampanjo, da diskreditira organizirano delavstvo. Na njegov pritisk je bila sestavljena izredna okrajna veleporota, ki naj s svojo preiskavo razgali gangetvo v unijah.

Bilo je mnogo grmenja pa malo dežja. Veleporota, sestavljena iz burjujskih dam in bizniških elementov, kljub vsemu prizadevanju ljudi okrog antiunijskega Odbora za industrijske odnose, ki je nasledil notorično Državljansko zvezo, ni mogla najti gangetev v tukajšnjem unijskem gibanju. Kolikor se želje iniciatorjev te preiskave tiče, je vsa antiunijska kampanja padla v vodo.

To ugotavlja glasilo farmarško-delavske stranke Minnesota Leader, ki pravi, da je bila ta preiskava del kampanje, katero je pričela po vsej deželi proti organiziranemu delavstvu notorična Splošna podjetniška zveza.

ENOTNA FRONTA PROTI FAŠISTIČNEMU ŽUPANU

"Hagueja bomo poučili o amerikanizmu," pravi Civil Liberties

ODBOR CIO DOBIL PODPORO

Jersey City, N. J. — (FP) — Tukajšnji župan Frank Hague in boss demokratske stranke v New Jerseyju je dregnil v veliko sršeno gnezdo, ko je pred nekaj tedni policijsko izgnal okrog 40 organizatorjev CIO iz mesta in se zaklel, da bo razbil vse unije CIO. Obenem se je tudi prav po fašistično razglasil, da je "on postava".

Hague pa je s to hitlersko akcijo računal brez krčmarja: brez velike opozicije, ki je nastala proti njemu na vzhodu. V tej borbi za civilne svobodščine so se CIO pridružile razne delavske organizacije in liberalci, ki skupno nastopajo proti fašističnemu režimu župana Hagueja.

V sprednji liniji te borbe sta poleg CIO Ameriška unija za civilne svobodščine in Delavska obrambna liga (socialistična). Roger L. Baldwin, direktor prve, je v svojem govoru po radiu WEVD, katerega je CIO najel za kampanjo proti policijski strahovladi v New Jerseyju, odgovoril županu Hagueju, da ga bo Civil Liberties unija "naučila nekaj o amerikanizmu, predno bomo gotovi z njim." Hague je nekaj dni prej napadel to organizacijo, češ, da je "komunistična in neameriška".

Delavska obrambna liga, ki je v tem boju aktivna od vsega začetka, je valed prepovedi vseh dvoran za rabo CIO dobila neko metodistično cerkev za shod proti županovemu režimu. Županovi nasprotniki so radovedni, če bo zdaj Hague kralj tudi metodiste in ustavo Združenih držav za "komunizem". Liga je namreč sklicala protestni shod na dan obletnice, ko je država sprejela zvezno ustavo.

Agitacija proti županovemu režimu se vrši tudi na ulicah tega mesta. CIO vodi to kampanjo s troki, ki z napisal urgirajo meščane, naj poslušajo radiogovore na postaji WEVD. William J. Carney, direktor CIO, je tudi naznanil, da bo storjen poskus za razpečanje 50.000 iztisov novega tednika CIO News, ki je prišel izhajati v Washingtonu.

Za pobijanje "hagizma" je bil tudi organiziran odbor 64-tih, v katerem so poleg drugih prominentnih oseb burjujski člankar Walter Lipmann, zgodovinar Charles A. Beard, George Kaufman, John Haynes Holmes, Arthur Garfield Hays in pisateljica Fanny Hurst. Sličen odbor proti Hagueju je bil ustanovljen tudi v Pittsburghu po osmih pridigarjih.

Na povelje župana Hagueja je policija prepovedala vsem lastnikom dvoran oddati jih v najem CIO za shode ali seje. Enako je ukazal tudi podjetnikom, da ne smejo skleniti kolektivne pogodbe z nobeno unijo CIO. Toda v tem ima Hague manj sreče. Prav zadnje dni je lokalna industrijska unija CIO sklenila enoletno pogodbo s Standard Cap & Seal Corp., iz čije tovarne je policija teden prej izgnala sedeče stavkarje.

Pet sto potovalnih agentov se pridružilo uniji

New York. — Mlada unija Združenih uradniških in profesionalnih delavcev CIO je narasla za 500 članov, ko se ji je pridružil guild komercialnih potovalnih agentov, zastopnikov oblačilnih firm za moške in deške obleke. Skupina je postala krajevna unija št. 57.

Uradniki unije krznarskih delavcev v New Yorku. Od leve proti desni: Harry Begoon, Ben Gold in Irving Potash.

